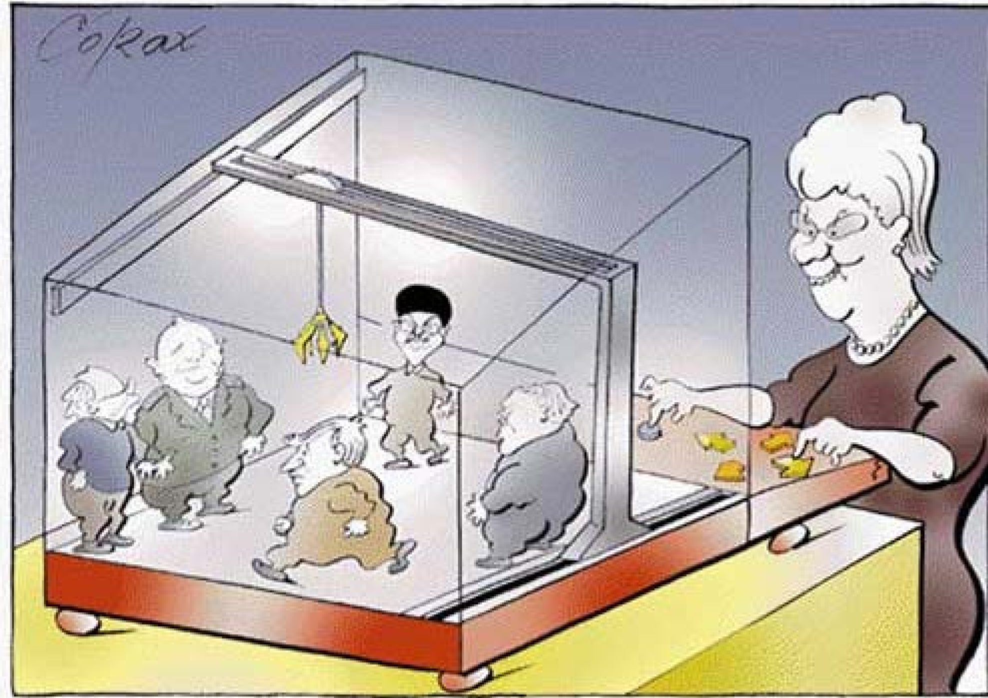

- ETNA -

Prvi elektronski časopis za satiru

aforizmi, poezija, proza, epigrami, prikazi, karikature

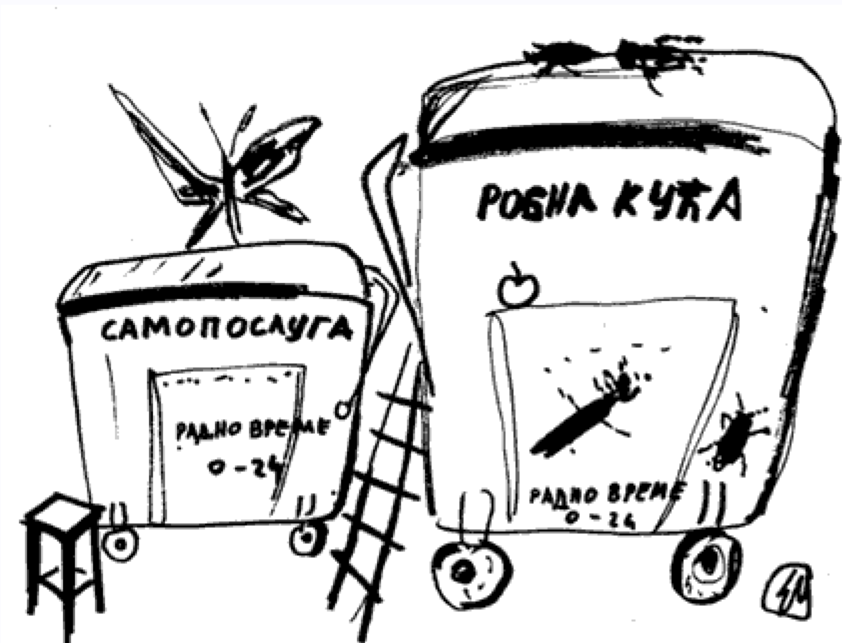
Beograd, 01. maj, 2001. Broj 2. Godina I

Kako samo nije sramota Srbe da žive ovako bedno sa tako sposobnom vladom!

Rade Jovanović

- Propast Amerike je neminovna.
  Svi iz reda za hleb su se složili s tim.
- Pojave kanibalizma pokazuju da ni najugroženiji neće ostati gladni.

Momčilo Mihajlović

- Poboljšan je standard građana Srbije.
  Povećane su porcije u narodnim kuhinjama.
- Trebalo bi da primim vakcinu protiv besnila. Pobesneo sam kada sam u samoposluzi video nove cene.

Aleksandar Čotrić

- Narod i dalje gladuje.
  Ali to sada čini sa apetitom.
- Srbi su koristili pribor za jelo
  još dok je bilo jela!

Vladan Sokić

- Bila je to kurtoazna poseta.
  A onda sam izašao iz samposluge.

Đorđe Otašević

- Brzom intervencijom građevinske inspekcije pristupilo se rušenju bespravno podignutog kontejnera.
- Ne mislim na prazan stomak.
  Dakle, ne mislim uopšte.
- Kad god gledam u pasulj - uvek isto: ni rebarca, ni slanine!
- Spremam se da ručam na miru -
  k'o čovek. Pripreme traju već deset godina.
- Ako je večera bila tajna,
  ko je dozvolio babi da izveze goblen?

Tomislav Trbojević

- Ono što nije za priču
  jeste za aforizam.
- Banka je povratila poverenje.
  Novac zadržala.
- Radili su kako su najbolje znali.
  A baš nije trebalo tako.
- Kod nas nema ludih krava.
  I stoka se opametila.

Ilija Marković

**Vredi poraniti u redove za hleb i mleko.
Tu se najbolje može osetiti
radost življenja.**

Dragan Rajičić

Crne misli

Kada nemam čemu da se nadam
ja stavljam omču oko vrata
i onda se ne nadam bez veze.

Dok pobednik trči počasni krug,
krug oko njega se sužava!

Demonstrantu je zatvoreno
samo jedno oko
što ukazuje da vlast čini ustupke.

Pobedniku se u zube ne gleda
osim ako to ne zahtevaju
poslovi identifikacije.

Vođa nikada ne gubi glavu.
A samo jednom bi bilo dovoljno.

Mrtvi glasači ne ustaju iz groba
bez razloga.
Treba žive zakopati.

Žrtva nije uspela da se nagodi
jer dželat tačno zna da život nema cenu.

Zbog opštenarodnog veselja
dan žalosti će biti naknadno saopšten.

Bratoubilački ratovi su surovi
ali se ipak završavaju sporazumom.
Pa, braća su to!

Groblja su nam puna
iskreno opredeljenih za ovu zemlju.

Mi smo lepo razvijena nacija.
Glave su nam posebno razbacane!

Dao sam život iz patriotskih razloga
a sada mi pripisuju da sam izgubio
glavu.

Desio se savršen genocid
jer i počiniocima je stalo
da se tako nešto više nikada ne
ponovi.

A oni koji se raduju što smo
ponovo na ivici ambisa
treba da znaju:
Mi imamo nas na bacanje!

I pored naknadnih korektivnih
intervencija sa njihove i sa naše strane
nikako da nam se složi broj mrtvih.

Srbija će biti tamo gde su srpski
grobovi i svako će biti čovek na svome
mestu!

Očekuje se dalja reinkarnacija
naše zemlje
u evropske integracione tokove.

Mislite li da je lako policiji
da udovoljava paranoičnom narodu
i da ga proganja 24 sata dnevno!

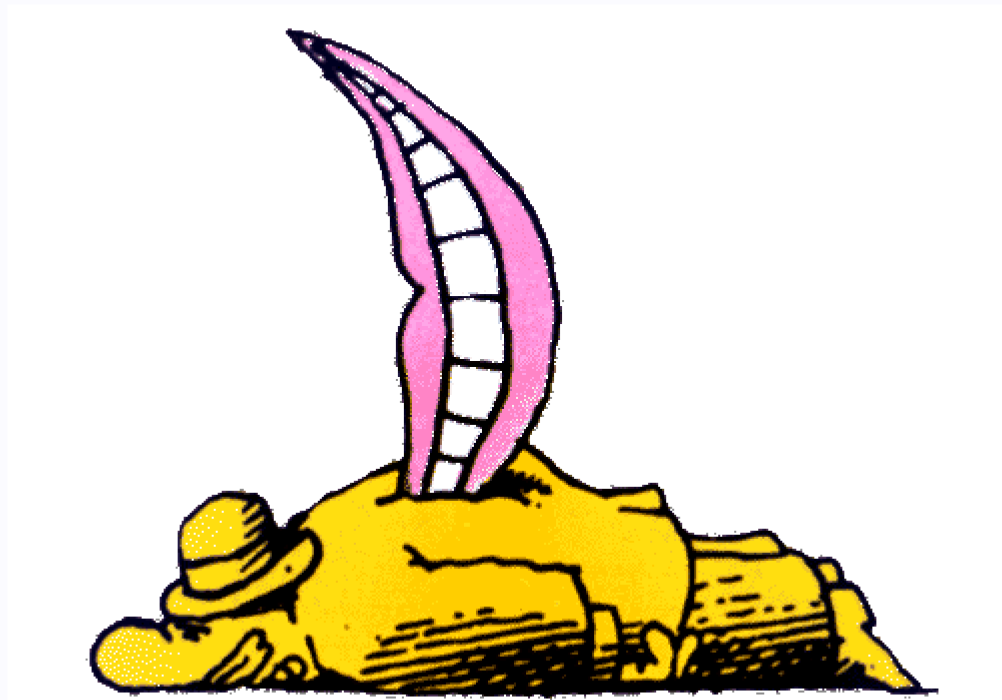
Normalnu ljudsku potrebu
da se žrtvujemo za otadžbinu
svaki naš neprijatelj je morao
maksimalno da ispoštuje.

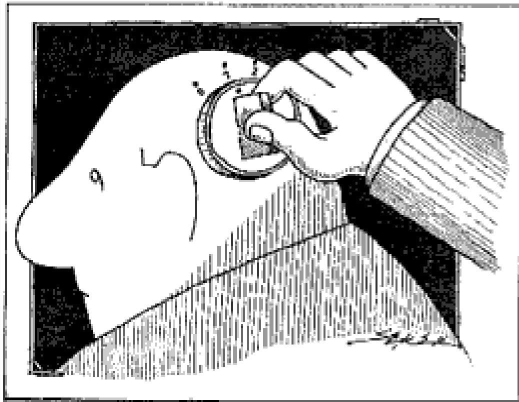
Neprijatelj je izdaleka zapucao
da nam odredi sudbinu.
Sve nam je pogodio!

Infarkt, kakav je takav je,
od srca je!

Nije lako nama dobrovoljnim
davaocima.
To sa nama nikada nije prošlo bez
krvi!

Raša Papeš

Nećemo poslušati glas razuma, jer viče na nas!

Rastko Zakić

NEON/REALIZAM

Bulevari - aleje velikana
brokeri, napasnici i glasnici
dilere nekretninama do večnog stana
dovode bivši grobovlasnici

Čuju se krici i šaputanja
usred luksuznih hala i štala
u predizbornoj tišini, minutom ćutanja
opraštamo se od mrtvog Kapitala

Trust mozgova izveden na pašu
a onda moždani udar s leva
displej s epitafom na krajputašu
još uvek zubu vremena odoleva

Progledala je svaka prizma
trgovački putnici su na barikadama
ovo je vreme neon/realizma
sa Svetlim grobovima na fasadama

Pop D. Đurđev

NOVO RODOLJUBLJE

Uplaših se: neće biti tema
Kada odu oni što su prošli,
Usahnuće moj nerv satirični
Kad nastupe ovi dobrodošli.

Ali teme k'o lude naviru:
Još ne znamo ko je koga klao,
Opet sve zlo od drugih dolazi,
Među nama malo ko je zao.

Profesori i doktori verni
Iz busija svojih starih vrište:
Svetske ale iz mračne potaje
Nas će opet sramno da unište!

Mi smo njima briga pregolema,
Zavide nam što smo šaka jada,
Ne daju nam glupost da gajimo,
Njima ona takođe pripada.

Mi se stoga u prsa busamo
Da radije ostanemo gladni,
Nego da se nahranimo radom,
Što zahteva neprijatelj gadni.

Oni hoće kako oni hoće!
A baš to je ono što ne damo,
Mi hoćemo kako mi hoćemo,
Makar svesni i da propadamo!

Nadamo se još da ispravimo
Sva zla brojna širom lošeg sveta,
Tek da usput štogod pobrojimo
Od grehova naših probisveta.

Rodoljublje ne sme da nam hramlje!
I opet se satirično plašim:
Kako da se s drugim razračunam -
A da blago postupim sa našim?!

Rastko Zakić

NOVI LJUDI

Naša porodica bila je uvek ljuta opozicija tako da smo bili oduševljeni kada je najzad srušen diktatorski komunistički režim. Slavilo se i veselilo u našoj kući do kasno u noć, a da nismo ni slutili kakve nas obaveze tek čekaju. A trebalo je izgraditi novo društvo, sa novim ljudima koji će povesti zemlju u bolju budućnost. Tako se naša porodica našla pred velikim iskušenjem novog vremena.

Na Glavnom odboru opozicije našeg grada zaključeno je da u našem gradu niko nije bio zvanično opozicija sem nas, pa smo bili prinuđeni da formiramo novu vlast. Svesni svoje istorijske odgovornosti, na kućnom sastanku doneli smo konačne odluke. Ženu, kao dugogodišnju iskusnu domaćicu, postavili smo na mesto Predsednika gradske vlade. Babu, kao velikog trgovačkog eksperta, imenovali smo za direktora gradske pijace. Ćerka se odlučila za mesto direktora srednje škole, sa nadom da će je tako možda i završiti. Sin je insistirao na mestu direktora gradskog zelenila, tvrdeći da jednostavno obožava travu. Deda je bio nezamenjiv kandidat za direktora bolnice, s obzirom na to da je do sada bolovao od svih otkrivenih i nekoliko neotkrivenih bolesti. Ja sam, teška srca, i svestan velike odgovornosti, pristao da budem Gradonačelnik. Preostale funkcije popunili smo komšijama, kumovima i užom rodbinom, vodeći strogo računa da su uvek bili simpatizeri opozicije, tj. naše porodice.

Onda smo krenuli u izgradnju novog društva.

Slobodan Simić

GOZBA

Na sto stavim satenski stolnjak. Pa tanjire od kineskog porcelana. I escajg srebrni. Viljušku sa leve strane, kašiku i nož sa desne. Pa čekam muvu da sleti u prazan tanjir. Sa nožica joj spretno zalepljenu hranu skinem. Sa nekog đubrišta, iz nekog kontejnera. Pozovem komšije sa prvog sprata i komšije sa drugog sprata. Pojedu hranu pa se raziđu. Zahvale se ljubazno, ali hladno. Jeli su i bolje.

Posle čekam drugu muvu da sleti u prazan tanjir. Sa nožica joj spretno zalepljenu hranu skinem. Pa pozovem komšije sa trećeg sprata i komšije sa četvrtog sprata. Pojedu hranu pa se raziđu. Zahvale se ljubazno, ali hladno. Znaju i za bolje.

Onda čekam novu muvu. Sa nožica hranu da joj skinem. Sve sam da pojedem, svarim, izbacim. Veliko govno da stavim u tanjir. Mnogo muva da doleti. Sa nožica hranu da im skinem. Celu ulicu na gozbu da pozovem.

Đorđe Otašević

MIRISI

Sve vidim, sve čujem. Reči pokuljaju. Iz usta po ulici ispadaju. Čistači pritrče, metlama razmahuju, lopatama ih zgrću. Pometu mi stopala, iseku mi kolena. Posle držim zatvorena usta. Reči se po ustima muljaju, muljaju, u stomak se vrate. Potrčim ka klozetu. Govna po sobi niz nogavice ispadaju. Sednem, odahnem. A reči u šolju bućkaju. Gomila govana raste, ka plafonu me diže. Glavom ga probijem, kroz tavan prolazim. Crepove čelom razgrćem. Nad krovom glava mi viri. Pogledam levo - voćke u cvatu. Pogledam desno - šareni se poljsko cveće. Zatvorim oči pa duboko udahnem. Kako divno miriše moja zemlja!

Đorđe Otašević

Ovolika poniženja
nijedan drugi narod
ne bi mogao da podnese,
U tome je tajna našeg uspeha.

Dragan Rajičić

Imali smo sve uslove da budemo srećna zemlja,
ali nismo imali sreće.

Rastko Zakić

U Sizifovo vreme kamen se mogao daleko dogurati.

Vladan Sokić

NEŽNA PRAVDA

Pravda naša nije krvoločna,
Nego blaga kao trava sočna.

Neće ona da kazni krvnika
Već od njega stvara pravednika.

Krvniku će pravda da oprosti
Kad on žrtvi pomiluje kosti.

Njemu pravda tad oproštaj daje
Jer se, krvav, još krvavo kaje.

A najveća stiže mu harizma
Ako zločin nikako ne prizna.

Tad zajedno stupamo u stroju,
I sit krvnik, i ovce na broju.

Rastko Zakić

Humanizovali smo kazneni sistem. Doživotna robija sada traje mnogo kraće.

Nebojša Novaković

ZLOČIN I KAZNA

Sadržaj plavog koverta bio je više nego jasan. Ako u roku od tri dana ne platimo naš ogromni račun za struju uvećan za zateznu kamatu, povećan za stopu inflacije pomnoženu sa koeficijentom troškova života puta tri, protiv nas će biti pokrenut sudski postupak. U tom sudskom postupku, obaveštavali su nas bezdušni mudrijaši, sigurno gubimo spor, pa ćemo još morati da platimo i sudske troškove uvećane za sudsku taksu puta četiri. Na samom dnu, ali crnim slovima, radi jačeg efekta, poentirano je da se nesmotrenima može desiti i da zaglave robiju 15 dana. Mi smo slučaj shvatili krajnje ozbiljno, ali u kući nismo imali ni prebijene pare.

- Neka nas pohapse! - histerisala je žena. - Neka nas sve strpaju u zatvor ako ih nije sramota!

- Mama, hoćemo li i mi u zatvor? - pitala je mlađa ćerka.

- Svi idemo u zatvor, ljubavi! - šizela je gospođa cepajući službeni dopis. - Spremajte se!

- Ko ide u zatvor?! - upitao je tek probuđeni deda iz fotelje.

- Svi!! - besnela je snajka.

Deda je, kao i svi penzionisani partijski funkcioneri, bio vrlo disciplinovan, i počeo je odmah da se sprema. Hteo sam da ga zaustavim i da mu objasnim suštinu problema, ali me je preplavila đavolska misao. Deda je penzioner, dokon, besposlen, ionako ništa ne radi, mogao bi da se žrtvuje par nedelja za opšte dobro porodice.

Kad se spakovao, pokupio sam po kući sve zaostale račune i sudske pozive, i odveo ga u zatvor. Tamo su ga lepo primili i smestili u sobu sa njegovim ispisnicima koji su se takođe žrtvovali za svoje familije, i sad do mile volje igraju šah i domine. Mi ga redovno obilazimo i do sada se nije žalio, a izgledao je prilično srećan i zadovoljan.

Valjda neće promeniti raspoloženje kad čuje da je posle sabiranja svih računa dobio doživotnu robiju.

Slobodan Simić

Ko drugačije misli, rado ćemo ga saslušati.

Mihailo Veljković

Telefon sam dobio po političkoj liniji. Zahvaljujem se nadležnima iz službe za prisluškivanje!

Nebojša Novaković

Ponekad je teško razlikovati
policajce od kriminalaca.
Ni svi kriminalci nisu uniformisani!

Rade Jovanović

Neću više da vređam
zakonom zaštićene ličnosti.
Ko ih jebe!

Ako je policija bolje plaćena,
bije li manje ili više?

Policija ne juri kriminalce,
jer neće da se spusti na njihov nivo.

Ubica nije pronađen
jer je suviše poznat.

Rastko Zakić

Policija uvek prati one koji idu
ispred svog vremena.

Bivši Diktator je zapretio samoubistvom
ako ga uhapse,
pa je odmah uhapšen.

Slobodan Simić

Pre nego što je islednik postavio pitanja
interesovao sam se da li mogu da
koristim literaturu.

Dragan Mirović

Istražni postupak je pokazao
da je lepota prolazna.

Aleksandar Baljak

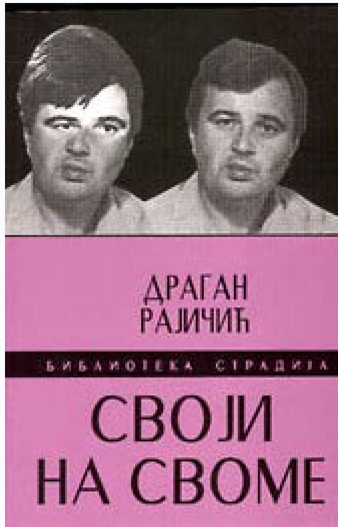
A kad su demonstranti počeli da uzvikuju parole protiv vlasti, policija je morala da na silu odgovori silom!

Dragan Rajičić

Nove knjige

Svoji na svome

Dragan Rajičić,
Gutembergova galaksija, Beograd, 2000.

Zbirka aforizama "Svoji na svome" je druga po redu knjiga satiričara iz Kragujevca Dragana Rajičića. Za prvu knjigu "Vođa - drugi put" (1996), zbirka kratkih priča, dobio je nagradu Radoje Domanović. Međutim, to što ga je ova nagrada za zbirku aforizama mimoišla, nipošto ne govori da nije vredna priznanja, naprotiv, pogotovo zato što je nastajala dugi niz godina, a to već samo po sebi nosi neke garancije o kvalitetu rukopisa.

U knjizi "Svoji na svome" Dragan Rajičić je vredno i temeljno beležio našu stvarnost, bojeći je, satiričaru svojstvenim stilskim figurama: ironijom, sarkazmom, apsurdom. Da li je apsurd naš usud, iako ga niko nije pitao, satiričar odgovara:

> Najviše smo naučili iz lekcija
> koje nam uopšte nisu bile potrebne.

Šta li bi tek odgovorio da su ga pitali? Da li bismo morali da učimo lekcije koje nam uopšte nisu bile potrebne da je neko barem nekad osluškivao šta poručuju satiričari u svojim knjigama. Ali i pored toga nije bilo jednostavno, niti isplativo baviti se satirom u ovoj zemlji. Čak i nakon ukidanja Zakona o verbalnom deliktu, što je trebalo da označi i slobodu mišljenja i izražavanja, nije otklonjena ona bojazan da će neki aforizam, ili neki drugi satirični napis, isprovocirati reakciju vlastodržaca. Stoga su gotovo sve redakcije ili ukinule ili znatno smanjile prostor na kojima se mogla pojaviti neka snažna ili ubojita misao.

> Verbalni delikt je ukinut prerano.
> Mnogi nisu naučili da pravilno misle.

Pošto se Dragan nije povinovao tom zahtevu pravovernosti - nikad nije naučio da "pravilno misli", morao je da snosi i posledice: zato su neke od njegovih misli dugo ostajale skrivene od očiju javnosti. Iako je u poslednjoj deceniji "reč" isuviše devalvirala, pa se na stranama naše štampe moglo videti mnoštvo besmislica, mnoštvo ružnih reči i uvreda, ali nasuprot tome reč profesionalca, glas savesti jednog naroda, nije bilo preporučljivo publikovati.

> Ima i onih koji misle drugačije,
> ali je njihov broj zanemarljiv
> u odnosu na one koji ne misle uopšte.

Pristajanje naroda na svakojaka poniženja - bez razmišljanja, bila je osnovna tačka oslonca, osnovna poluga opstanka diktature jednog čoveka, čoveka koji je bio spreman na sve, zarad opstanka na vlasti. Međutim, za razliku od Domanovićevog slepog Vođe, ovaj samozvani vođa postao je slep naknadno. Zaslepljen ohološću, poduprt polugama državne moći vodio je ovaj narod u sigurnu propast.

> Agresor je tvrdoglav.
> Još neće da prizna poraz
> iako su naši generali
> već dobili sva odlikovanja.

Ovaj i još izvestan broj aforizama u knjizi "Svoji na svome", govori o konkretnom problemu, bez uvijanja i eventualne sumnje u to ko su akteri naše drame. U tom kontekstu možda ti i takvi aforizmi nemaju ono univerzalno značenje kakvo se najčešće očekuje da se nađe u jednoj knjizi aforizama, ali nepodnošljivost situacije nagnala je autora da se, makar i na ovaj način, direktno obračuna sa protagonistima i kreatorima pakla u kojem smo dugi niz godina živeli.

Vesna Denčić

Vođa

- Braćo i drugovi, saslušao sam sve govore pa vas molim da i vi mene čujete. Svi nam dogovori i razgovori ne vrede dokle god smo mi u ovom neplodnom kraju. Na ovoj prljuši i kamenu nije moglo rađati ni kad su bile kišne godine, a kamoli na ovakvu sušu kakvu valjda niko nikad nije zapamtio. Dokle ćemo se ovako sastajati i naprazno razgovarati? Stoka nam polipsa bez hrane, a još malo pa će nam i deca skapavati od gladi zajedno s nama. Mi moramo izabrati drugi način, bolji i pametniji. Ja mislim da je najbolje da mi ostavimo ovaj nerodni kraj pa da se krenemo u beli svet, da tražimo bolju i plodniju zemlju jer se ovako ne može živeti.

(Tako je govorio nekad, na nekom zboru, iznemoglim glasom jedan od stanovnika nekog neplodnog kraja. Gde i kad je ovo bilo, to se, mislim, ne tiče ni vas ni mene. Glavno je da vi meni verujete da je to bilo negde i nekad u nekom kraju, a to je dosta. Ono, doduše, nekad sam držao da sam celu ovu stvar ja sam odnekud izmislio, ali malo-pomalo oslobodih se te strašne zablude i sad tvrdo verujem da je sve ovo što ću sad pričati bilo i moralo biti negde i nekad, i da ja to nikad i ni na koji način nisam ni mogao izmisliti.)

Slušaoci bleda, ispijena lica, tupa, mutna, gotovo besvesnog pogleda, sa rukama pod pojasom, kao da oživeše na ove mudre reči. Svaki je već sebe zamišljao u kakvom čarobnom, rajskom predelu, gde se mučan i trudan rad plaća obilnom žetvom.

- Tako je, tako je... - zašuštaše iznemogli glasovi sa sviju strana.
- Je li b-l-i-z-u? - ču se razvučen šapat iz jednog ugla.
- Braćo! - otpoče opet jedan govoriti malo jačim glasom. - Mi moramo odmah poslušati ovaj predlog, jer ovako se više ne može. Radili smo i mučili smo se, pa sve uzalud. Odvajali smo i od usta svojih te sejali, ali naiđu bujice pa snesu i seme i zemlju sa vrleti, i ostane go kamen. Hoćemo li mi večito ovde ostati i raditi od jutra do mraka, pa opet biti i gladni i žedni, i goli i bosi?... Moramo poći i potražiti bolju, plodniju zemlju, gde će nam se mučan trud nagrađivati bogatim plodom.
- Da pođemo, odmah da pođemo, jer se ovde živeti ne može! - zašušta šapat, i masa pođe nekud ne misleći kuda.
- Stanite, braćo, kuda ćete? - i opet će onaj prvi govornik. - Moramo ići, ali se tako ne može. Mi moramo znati kuda idemo, inače možemo propasti gore mesto da se spasemo. Ja predlažem da izaberemo vođu, koga svi moramo slušati i koji će nas voditi pravim, najboljim i najprečim putem.
- Da izaberemo, odmah da izaberemo!... - ču se sa sviju strana.

Sad tek nastade prepirka, pravi haos. Svaki govori i niko nikog niti sluša, niti može čuti. Zatim se počeše odvajati u grupice; svaka šuška nešto za se, pa i grupice prskoše i uzeše se za ruke sve dva i dva, te jedan drugom govori i dokazuje, vuče jedan drugog za rukave i meće ruku na usta. Opet se sastanu svi, i opet svi govore.

- Braćo! - istače se odjednom jedan jači glas i nadmaši ostale promukle, tupe glasove.
- Mi ovako ne možemo ništa učiniti. Svi govorimo, i niko nikog ne sluša. Biramo vođu! Pa koga bi to između nas i mogli izabrati? Ko je između nas putovao da zna putove? Mi se svi dobro znamo, i ja prvi se ne bih smeo sa svojom decom poveriti nijednome ovde na ovom zboru. Nego kažite vi meni koji poznaje onoga putnika tamo što još od jutros sedi u hladu kraj puta?

Nastade tišina, svi se okretoše nepoznatome i uzeše ga meriti od glave do pete.

Čovek onaj srednjih godina, mrka lica koje se gotovo i ne vidi od duge kose i brade, sedi, ćuti kao i dotle i nekako zamišljeno lupka debelim štapom po zemlji.

- Juče sam ja video ovoga istog čoveka sa jednim dečkom. Uhvatili se za ruke i idu ulicom. Sinoć onaj dečko otišao nekud kroza selo, a ovaj sam ostao.
- Ostavi, brate, te sitnice i ludorije da ne gubimo vremena. Ko je, da je, on je putnik izdaleka, čim ga niko od nas ne zna, te sigurno zna dobro najpreči i najbolji put da nas povede. Kako ga ja cenim, izgleda da je vrlo pametan čovek jer neprestano ćuti i misli. Drugi bi se brzoplet već deset puta dosad umešao među nas ili počeo ma s kim razgovor, a on toliko vremena sedi samcat i samo ćuti.
- Dabogme, ćuti čovek i misli nešto. To ne može biti druge nego da je vrlo pametan! - zaključiše i ostali pa uzeše opet zagledati stranca i svaki na njemu i njegovu izgledu otkri poneku sjajnu osobinu, poneki dokaz njegove neobično jake pameti.

Ne provede se mnogo razgovora, i svi se saglasiše da bi najbolje bilo da umole ovog putnika koga im je, kako vele, sam bog poslao: da ih povede u svet da traže bolji kraj i plodniju zemlju, da im bude vođ, a oni da ga bezuslovno slušaju i pokoravaju mu se.

Izabraše iz svoje sredine desetoricu koji će otići strancu te mu izneti pobude zbora i svoje bedne prilike i umoliti ga da se primi za vođu.

Otidoše ona desetorica, pokloniše se smerno pred mudrim strancem, i jedan od njih uze govoriti o neplodnom zemljištu njihova kraja, o sušnim godinama, o bednom stanju u kome se nalaze, i završi ovako:

- To nas nagoni da ostavimo svoj kraj i svoje kuće pa da pođemo u svet tražiti bolji zavičaj. I baš sad kada padosmo na tako srećnu misao, kao da se i bog smilova na nas te nam posla tebe, mudri i vrli strančе, da nas povedeš i spaseš bede. Mi te u ime svih stanovnika molimo da nam budeš vođ, pa kud god ti, mi za tobom. Ti znaš putove, ti si svakako i rođen u srećnijem i boljem zavičaju. Mi ćemo te slušati i pokoravati se svakoj naredbi tvojoj. Hoćeš li, mudri strančе, pristati da spaseš tolike duše od propasti, hoćeš li nam biti vođa?

Mudri stranac za sve vreme tog dirljivog govora ne podiže glavu. Ostade do kraja u istom položaju kako ga i zatekoše: oborio glavu namršten, ćuti, lupka po zemlji i - misli. Kad se govor završi, on ne menjajući položaj kratko i lagano procedi kroza zube:

- Hoću!
- Možemo li, dakle, poći s tobom i tražiti bolji kraj?
- Možete! - produži mudri stranac ne dižući glave.

Sad nastade oduševljenje i izjave zahvalnosti, ali na to mudrac ne reče ni reči.

Saopštiše zboru srećan uspeh dodajući kako tek sad vide kakva velika pamet leži u tom čoveku.

- Nije se ni makao s mesta, niti glave podiže, bar da vidi ko mu govori. Samo ćuti i

misli. Na sve naše govore i zahvalnosti svega je dve reči progovorio.
- Pravi mudrac!... Retka pamet!... - povikaše veselo sa sviju strana, tvrdeći kako ga je sam bog kao anđela s neba poslao da ih spase. Svaki bejaše tvrdo uveren u uspeh pored takvog vođe, da ga ništa na svetu ne bi moglo razuveriti.

I tako na zboru bi sad utvrđeno da se krenu još sutra zorom.

*

Sutradan se iskupi sve što imaše odvažnosti da pođe na daleki put. Više od dve stotine porodica dođe na urečeno mesto, a malo ih je još i ostalo da čuvaju staro ognjište.

Tužno je pogledati tu masu bednog stanovništva koje ljuta nevolja nagoni da napusti kraj u kome su se rodili i u kome su grobovi predaka njihovih. Lica njihova koštunjava, iznemogla, suncem opaljena; patnja je dugim nizom mučnih godina ostavljala traga na njima i izrazu dala slike bede i gorkog očajanja. Ali se u ovom trenutku u njihovim očima ogledaše prvi zračak nade, ali i tuge za zavičajem. Ponekom starcu se slila suza niz smežurano lice, uzdiše, očajno vrti glavom s puno neke slutnje, i radije bi ostao da pričeka još koji dan pa da i on ostavi kosti u tom kršu negoli da traži bolji zavičaj; mnoge od žena glasno nariču i opraštaju se sa umrlima kojima grobove ostavljaju; ljudi se otimaju da se i sami ne bi raznežili i viču:

- Dobro, hoćete li da i dalje gladujemo u ovom prokletom kraju i da živimo po ovim udžericama?

A i oni bi sami čisto hteli da ceo taj prokleti kraj i one bedne kućice ponesu, da se može kako, sa sobom.

Graja i galama kao u svakoj masi. Uznemireni i ljudi i žene, a i deca što ih majke nose na leđima, u ljuljkama, udarila u ciku; uznemirila se nekako čak i stoka. Stoke malo i imaju, ali tu je poneka kravica, poneko mršavo, čupavo kljuse s velikom glavom i debelim nogama, na koga su natovarili vazda nekih ponjava, torbi, ili po dve vreće preko samara, pa se siroto povodi pod teretom, a opet se drži u sili pa zarže pokadšto. Neki, opet, natovarili magare, dečurlija vuče pse o lancima. Tu je, dakle, razgovor, vika, psovka, kuknjava, plač, lavež, pa čak i jedan magarac dva-triput njaknuo, ali vođa ni reči da progovori, kao da ga se cela ta masa i vreva ništa ne tiče. Pravi mudrac!

On jednako sedi oborene glave, ćuti i misli, i ako tek pljucne pokatkad, to mu je sve. Ali mu je baš zbog takva držanja popularnost narasla tako da je svaki bio u stanju skočiti, što kažu, za njim i u vatru i u vodu. Među mnogima mogao se čuti otprilike ovakav razgovor:

- More, srećni smo, te naiđosmo na ovakva čoveka, a da smo bez njega pošli, ne dao bog, zlo i naopako, propali bismo!
- To je pamet, moj brate! Samo ćuti, reči još nije progovorio! - reći će jedan pa pogleda sa strahopoštovanjem i ponosom u vođu.
- Šta ima da govori? Ko govori, taj malo što misli! Mudar čovek, razume se, pa samo ćuti i nešto misli!... - dodade drugi, pa i on sa strahopoštovanjem pogleda vođu.
- Pa nije ni lako voditi ovoliki svet! I mora da se misli kad je primio na sebe toliku dužnost! - opet će prvi.

Dođe vreme polasku. Čekali su malo ne bi li se još ko prisetio da pođe s njima, ali kako nikog ne beše, nije se moglo dalje oklevati.

- Hoćemo li krenuti? - pitaju vođu.

On ustade bez reči.

Uz vođu se odmah grupisaše najodvažniji ljudi da mu se nađu u nesrećnu slučaju i da ga čuvaju da mu se ne bi desila kakva opasnost.

Vođa svojski namršten, oborene glave, koraknu nekoliko puta mašući dostojanstveno štapom ispred sebe, a masa krene za njim i viknu nekoliko puta:

- Živeo!

Vođa koraknu još nekoliko koraka i udari u plot od opštinske zgrade. Tu, naravno, stade on, stade masa. Vođa se izmače malo i lupi dva-tri puta štapom po plotu.

- Šta ćemo? - pitaju.

On ćuti.

- Šta: šta ćemo? Obaljuj plot! To ćemo! Vidiš da čovek daje štapom znak šta treba raditi! - viknuše oni što su uz vođu.
- Eno vrata, eno vrata - viču deca i pokazuju vrata koja su ostala na protivnoj strani.
- Pssst, mir, deco!
- Buditeboksnama, što se čini! - krste se neke žene.
- Ni reči, on zna šta treba. Obaljujmo plot!

Za tili časak puče plot kao da ga nije bilo.

Prođoše.

Nisu makli ni sto koraka, a vođa zapade u neki veliki trnjak i zastade. S mukom se iščupa natrag i uze štapom udarati to levo, to desno. Stoje svi.

- Pa šta je sad opet? - viču oni pozadi.
- Da se probija trnjak! - viknuše opet oni uz vođu.
- Evo puta iza trnjaka! Evo puta iza trnjaka! - viču deca, pa i mnogi ljudi iz pozadine.
- Eto puta, eto puta! - rugaju se gnevno oni uz vođu. - A ko li zna kud vodi, slepci jedni? Ne mogu svi zapovedati! On zna kud je bolje i preče! Provaljujmo trnjak!

Navališe provaljivati.

- A jaoj! - zavapi poneko kome se zabije trn u ruku ili ga šine ostruga po licu.
- Nema, brajko, ništa bez muke. Valja se i promučiti ako mislimo uspeti! - odgovaraju na to najodvažniji.

Probiše posle mnogih napora trnjak i pođoše dalje.
Išli su neko kratko vreme i naiđoše na neke vrljike.
Obališe i njih pa pođoše dalje.

Malo su prešli toga dana jer su još nekoliko manjih, sličnih prepona morali savlađivati, a uz mršavu hranu, jer neko je poneo suva hleba i nešto malo smoka uz hleb, poneko samo hleba, da bar ovda-onda zalaže glad, a poneki ni hleba nije imao. Dao bog još letnje vreme te se bar gdegde nađe koja voćka.

Prvi dan tako pređoše malo, a osećahu mnogo umora. Opasnosti velike ne ukazaše se,

pa i nesrećnih slučajeva ne beše. Naravno da se pri tako velikom preduzeću ovo mora računati u sitnice: jednu ženu ošinu trn po levom oku, te je previla vlažnu krpu; jedno dete udarila vrljika preko nožice pa hramlje i jauče; jedan starac se sapleo na ostrugu, pao i uganuo nogu, previli su mu tucan crni luk, a on junački trpi bol i ide dalje odvažno za vođom oslanjajući se na štap. (Mnogi su, doduše, govorili da čiča laže kako je uganuo nogu, već se samo pretvara jer je rad da se vrati natrag.) Najzad malo ko da nema trn u ruci ili da nije ogreben po licu. Ljudi junački trpe, žene proklinju čas kad su pošle, a deca ko deca, naravno plaču, jer ne pojme kako će se bogato nagraditi ta muka i bol.

Na preveliku sreću i radost sviju vođi se ništa nije desilo. Ono, ako ćemo pravo, njega najviše i čuvaju, ali tek, tek - ima čovek i sreće.

Na prvom konaku se pomoliše i zahvališe bogu što su prvi dan srećno putovali i što im se vođi nije nikakvo pa ni najmanje zlo dogodilo. Zatim će uzeti reč jedan iz one grupe najodvažnijih. Preko lica mu stoji masnica od ostruge, ali se on na to ne osvrće:

- Braćo! - poče on. - Evo smo, hvala bogu, već jedan dan prevalili srećno. Put nije lak, ali moramo savladati junački sve prepone, kad znamo da nas ovaj mučni put vodi sreći našoj. Neka nam bog milostivi sačuva vođu od svakog zla i da bi nas i dalje ovako uspešno vodio!...
- Sutra ću izgubiti, ako je tako, i ovo drugo oko!... - progunđa ljutito ona žena.
- A jaoj, noga! - prodera se čiča, oslobođen tom primedbom ženinom.

Deca već stalno kenjkaju i plaču, i jedva ih majke utišavaju da bi se čule reči govornikove.

- Jest, izgubićeš drugo oko! - planu govornik. - Pa neka oba oka izgubiš! Ništa to nije da jedna žena izgubi oči za ovako veliku stvar! To je sramota! Misliš li na dobro i sreću svoje dece? Neka polovina nas propadne za ovu stvar, pa ništa. Čudna mi čuda jedno oko! Šta će ti oči, kad ima ko za nas da gleda i vodi nas sreći? Valjda ćemo zbog tvoga oka i čičine noge napustiti ovo plemenito preduzeće?
- Laže čiča! Laže čiča, pretvara se samo da se vrati! - čuše se glasovi sa sviju strana.
- Kome se, braćo, ne ide - opet će govornik - neka se vrati, a ne da kuka i buni druge ljude. Šta se mene tiče, ja ću za ovim mudrim vođom ići dok me traje.
- Svi ćemo, svi za njim dok nas traje.

Vođa je ćutao.

Ljudi ga opet uzeše zagledati i šaputati:

- Samo ćuti i misli!
- Mudar čovek!
- Gle, kakvo je njemu čelo!
- I namršten jednako.
- Ozbiljan!
- Kuražan je, vidi se po njemu.
- Kuražan, mani ga: plot, vrljike, trnjake, sve to skrši. Samo tek namršten onako lupi štapom i ne govori ništa, a ti onda gledaj šta ćeš.

*

Tako prođe prvi dan, a sa istim uspehom prođe još nekoliko dana. Ništa od veće važnosti, same sitnije prepone: stropoštaju se u jendek, u jarugu, udare na vrzinu, na ostrugu, na bocu, slomi po nekoliko njih nogu ili ruku, razbije poneko glavu, ali se sve te muke podnose. Neki su starci propali, ali su stari i bili.

- Pomrli bi da su i u kući sedeli, akamoli na putu! - rekao je onaj govornik, te ohrabrio svet da ide dalje. Nekoliko manje dece od godine-dve dana propalo je, ali stegli su srce roditelji jer je tako bog hteo, a i žalost je manja što su deca manja.
- To je manja žalost, a ne dao bog da roditelji dočekaju da gube decu kad prispeju za udaju i ženidbu! Kad je tako suđeno, bolje što pre, jer manje i žalosti! - tešio je opet onaj govornik.

Mnogi hramlju i gegaju se, neki zavili marame preko glave i hladne obloge metnuli na čvoruge, neki nose ruku u marami. Svi se podrpali i pocepali, pa im vise dronjci s odela, ali ipak se ide srećno dalje. Sve bi to lakše podnosili, ali ih je glad često mučila. Ali napred se mora.

Jednog dana se desi nešto važnije.

Vođa ide napred, uz njega najodvažniji (manje dvojica. Za njih se ne zna gde su. Opšte je mišljenje da su izdali i pobegli. Jednom je prilikom onaj govornik i govorio o njihovu sramnom izdajstvu. Malo ih je koji drže da su propali u putu, ali ćute i mišljenje ne kazuju da se svet ne plaši), pa onda redom ostali. Najedared se ukaza grdno velika i duboka kamenita jaruga, pravi ambis. Obala tako strma da se nije smelo ni koračiti napred. I odvažni zastadoše i pogledaše vođu. On oborene glave, namršten i zamišljen ćuti i odvažno korača napred lupkajući štapom pred sobom to levo, to desno, po svom poznatom običaju, a to ga je, kako mnogi vele, pravilo još dostojanstvenijim. Nikoga on ne pogleda, ništa ne reče, na njegovom licu nikakve promene ni traga od straha. Sve bliže ambisu. Čak i oni najhrabriji od najhrabrijih došli u licu bledi kao krpa, a niko ne sme ni reči da primeti pametnom, oštrom i odvažnom vođi. Još dva koraka, pa je vođa do ambisa. U smrtnom strahu, razrogačenih očiju stuknuše svi, a najodvažniji taman da zadrže vođu, pa makar se ogrešili o disciplinu, a on u tom koraknu jedanput, drugi put i strmeknu u jarugu.

Nastade zabuna, kuknjava, graja, ovlada strah. Neki počeše bežati.

- Stanite, kuda ste nagli, braćo! Zar se tako drži zadata reč? Mi moramo napred za ovim mudrim čovekom, jer on zna šta radi! Nije valjda lud da sebe upropasti! Napred za njim! Ovo je najveća, ali možda i poslednja opasnost i prepona. Ko zna da još tu iza jaruge nije kakva divna plodna zemlja koju je bog nama namenio! Napred samo, jer bez žrtava nema ničega! - tako izgovori onaj govornik i koraknu dva koraka napred te ga nestade u jaruzi. Za njim oni najodvažniji, a za ovima jurnuše svi.

Kuknjava, stenjanje, kotrljanje, ječanje po strmoj obali one grdne rupčage. Bi se zakleo čovek da niko živ, akamoli zdrav i čitav izići ne može iz tog ambisa. Ali tvrd je čovečji život. Vođa je imao retku sreću pa se pri padu zadržao, kao i uvek, na nekom džbunu te se nije povredio, a uspeo je da se polako iskobelja i iziđe na obalu.

Dok se dole razlegaše kuknjava i lelek, ili se čujaše potmulo stenjanje, on sеđaše nepomičan. Ćuti samo i misli. Neki dole ugruvani i rasrđeni počeše ga i psovati, ali se on ni na to ne osvrtaše.

Koji su se srećnije skotrljali i zaustavili se gde na džbun ili drvo, počeše s mukom izlaziti iz jaruge. Neko slomio nogu, nego ruku, neko razbio glavu, pa ga krv zalila po licu. Kako ko, tek niko čitav sem vođe. Gledaju u vođu mrko, popreko i stenju od bola, a on ni glave da digne. Ćuti i misli, kao svaki mudrac!

*

Prošlo je još vremena. Broj putnika sve manji i manji. Svaki dan odnese po nekog. Neki su napuštali takav put i vraćali se natrag.

Od velikog broja putnika zaostade još dvaestak. Svakom se očajanje i sumnja ogleda na mršavu, iznemoglu licu od napora i gladi, ali niko ništa ne govori. Ćute kao i vođa, i idu. Čak i onaj vatreni govornik maše očajno glavom. Težak je to put bio.

Iz dana u dan se i od ovih poče broj smanjivati, i ostade desetak druga. Lica još očajnija, a celim putem se mesto razgovora čuje kukanje i ječanje.

Sad više behu nakaze nego ljudi. Idu na štakama, obesili ruke o marame što su vezane oko vrata. Na glavi sila od prevoja, obloga, tiftika. I ako bi baš i hteli prinositi nove žrtve, nisu mogli, jer na telu gotovo i ne beše mesta za nove rane i uboj.

Izgubili su već i veru i nadanje i oni najodvažniji i najčvršći, ali idu ipak dalje, to jest muče se na neki način s teškim naporima uz kukanje od bola. Pa i šta bi kad se natrag ne može? Zar tolike žrtve, pa sad napustiti put?!

Smračilo se. Gegaju se tako na štakama, dok tek pogledaše, a vođe nema pred njima. Još po jedan korak, pa svi opet u jarugu.

- A jaoj, noga!... A jaoj, majko moja, ruka!... A jaoj! - razleže se kuknjava, a zatim samo krkljanje, ječanje i stenjanje. Jedan je potmuo glas psovao čak i dičnog vođu, pa umuče.

*

Kad je svanulo, a vođa sedi onako isto kao i onoga dana kad ga izabraše za vođu. Na njemu se ne opažaju nikakve promene.

Iz jaruge izbaulja onaj govornik, a za njim još dvojica. Obazreše se oko sebe onako nagrđeni i krvavi da vide koliko ih je ostalo, ali samo je još njih trojica. Smrtni strah i očajanje ispuni njihovu dušu. Predeo nepoznat, brdovit, go kamen, a puta nigde. Još pre dva dana su prešli preko puta i ostavili ga. Vođa je tako vodio.

Pomisliše na tolike drugove i prijatelje, na toliku rodbinu koja propade na tom čudotvornom putu, pa ih obuze tuga jača od bola u osakaćenim udovima. Gledahu rođenim očima svoju rođenu propast.

Onaj govornik priđe vođi i poče govoriti iznemoglim, ustreptalim glasom, punim bola, očajanja i gorčine:

- Kuda ćemo?

Vođa ćuti.

- Kuda nas vodiš i gde si nas doveo? Mi se tebi poverismo zajedno sa svojim porodicama i pođosmo za tobom ostavivši kuće i grobove naših predaka ne bismo li se spasli propasti u onom neplodnom kraju, a ti nas gore upropasti. Dve stotine porodica povedosmo za tobom, a sada prebroj koliko nas je još ostalo.
- Pa zar niste svi na broju? - procedi vođa ne dižući glave.
- Kako to pitaš? Digni glavu, pogledaj, prebroj koliko nas ostade na ovom nesrećnom putu! Pogledaj kakvi smo i mi što ostadosmo. Bolje da nismo ni ostali nego da smo ovakve nakaze.
- Ne mogu da pogledam!...
- Zašto?!
- Slep sam!

Nastade tajac.

- Jesi li u putu vid izgubio?
- Ja sam se i rodio slep.

Ona trojica oboriše očajno glave.

Jesenji vetar strahovito huči planinom i nosi uvelo lišće. Po brdima se povila magla, a kroz hladan, vlažan vazduh šušte gavranova krila i razleže se zloslutno graktanje. Sunce sakriveno oblacima koji se kotrljaju i jure žurno nekud dalje, dalje.

Ona se trojica zgledaše u smrtnom strahu.

- Kuda ćemo sad? - procedi jedan grobnim glasom.
- Ne znamo!

Radoje Domanović

Kod nas moraš prvo doktorirati pravne nauke da bi mogao pisati glupe zakone.

Rastko Zakić

Rupodavac

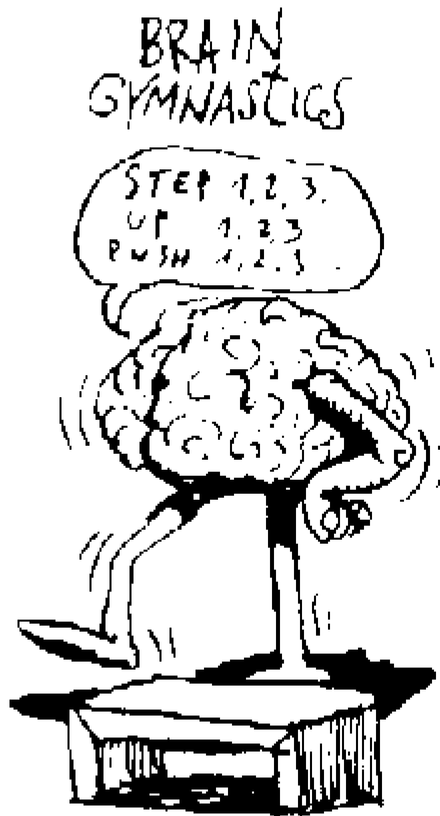
Mogao je on i kakvu lupu u džep da stavi pa da ode tamo i lepo se izlupeta. Bilo bi možda i normalno jer tamo su konji na ulazu, a ima on i imunitet no, oseća promene vremena i zna da je vreme za kramp. Zato mu ga upakuju u gepek, njega u odelo urede, na zadnje sedište ga stavljaju pa ga šofer vozi na radno odredište.

Kad, on tamo, a oni već sve raskupusali detaljno, u paramparčad iseckali. - Gde si, bre? Dokle da te čekamo? - dreknuli mu iz rpe papira, a od silnog gneva rasprštala se ona golotinja od hartija, sve go akt do akta, na sve četiri strane. - Polako kolege. - kaže im mirno i atmosfera se bitno smiruje. - Moje je da kopam, a vaše da pripremite materijal. Pa stavlja kramp u pogon prethodno pljunuvši u šake. Kopa lako, snagu koristi racionalno, ali znoj samo izbija. - Daj neko pivo iz poslaničkog! - dovikuje onima gore. Oni ga poslušali. Nema da nema! Stiglo dok si trenuo!

Nakon izvesnog vremena zastao. - Biće dovoljno. - konstatuje, a rupa lepa, prostrana ispala. Oni po ivicama klimaju glavama, već su kolica sa brdima papira dogurali. - Da sipamo? - pitaju. - Može! - naređuje im. Istoga časa poleteše hartijice u rupu kao da sneg veje. On razmahuje, dočekuje ih i raspoređuje ovde-onde. Mora zakon da se rasporedi pravilno, da zalegne, da obuhvati, ali ne da ugrozi šupljinu u celini. Ne valja da je rupa bez išta, nije rupa to što jeste ako je puna. Zato samo uz pregršt zakona dobija u značenju. Posle je bilo dosta - Ostalo da se zalepi! Kako god hoćete, odozgo, odozdo, redom ili prekoreda, samo da bude homogeno i da može da se ukoriči!

I zapeli zakonodavci. Udarili u finiš, zalepili ruke i obraze. Ugradili sebe, takoreći. Alal im vera, ispade zakon kao lutka! A tek rupodavcu svaka čast! Njegov graditeljski doprinos u oblasti prava, i šire u politici, je apsolutno neizmeran.

Raša Papeš

Kratka biografija: per aspera ad akta.

Dragan Mirović

Što taj pametno govori.
Svaka mu vredi šezdeset dana!

Društvo vodi evidenciju
o svakom pojedincu.
Ne može ostati anoniman
svako kome to padne na pamet.

Huh, stiglo je važno obaveštenje
da je sada možda negde u toku neki,
može biti veoma važan sastanak!

Izdao bi sabrane govore,
ali nijedan mu nije takav.

Ko je nas sto puta prevario,
izuzetno je vredan.

Bićemo i mi pametni jednog dana,
ali to će nas brzo proći.

Mihailo Veljković

Završna reč

- Gospodine sudija, ubijao sam, nije da nisam. Tačnije, lišavao sam ljude života, mada sam ih lišavao i drugih stvari. I to ne mogu da poreknem. Znate kako je kada prolivanje tuđe krvi uđe u krv. To je posle đavolski teško zaustaviti. Praktično nemoguće. Priznajem, najpre sam likvidirao one koji ne misle kao ja. Znate, oni su za mene bili najopasniji. Da nisam ja njih, oni bi mene. A što se tiče mojih bliskih saradnika, i oni su povremeno znali da se otrgnu kontroli i pređu crtu koja im je postavljena. Tada im je sudbina morala nemilosrdno okrenuti leđa. Narod? E, sa narodom je posebna priča. Ni sa njim, a ni bez njega. Morao sam povremeno i njega da šaljem na onaj svet. Ali ja tu nisam izuzetak. To se radi u celom svetu. To vam je kao eutanazija. Narod se muči i pati, a vi onda uradite ono što mora da se uradi. Ali optužiti čoveka za genocid nad sopstvenim narodom, to je nepošteno. Što se moje porodice tiče, priznajem da sam pretio da ću i nju pobiti. Znam da vi to kvalifikujete kao pokušaj ubistva, ali ja sam tada bio van sebe. Dobro, priznajem da sam vrlo često bio van sebe. Takva su bila vremena. Sve mogu da priznam, ali ne priznajem da sam rođeni ubica. Ubica Lombrozovog tipa. Ne! U velikoj ste zabludi. Ja sam na to bio prinuđen i tako je bilo suđeno. Bio sam na vlasti, a kada je čovek na vlasti, to zapravo više nije on. I radi ono što ni u snu ne bi radio. Svašta mu pada na pamet...

- Da, razmišljao sam i o samoubistvu. Ni ta mi ideja nije bila strana. Zapravo, ta me misao nije napuštala nijednog trenutka. Jer ja sam čovek koji ima savest i zna za kajanje. Uostalom, ja to i sada mogu da učinim ako će time pravda biti zadovoljena. Ali postoji samo jedan uslov:

Morate mi dati vlast barem na jedan dan.

Vladan Sokić

U miru smo ciljna grupa,
u ratu grupni cilj.

Milan Beštić

GOLA GOVNA

Godinama birali smo dripce -
Sad ispalo: lopov i ubice!

Kako nam se takav maler zbio,
Kad on zbilja nije ništa krio?!

Videlo se od samog početka
Da je zverka po ludilu retka.

Ali nismo hteli da vidimo -
Taman posla da se postidimo!

On je bio naša perjanica,
Heroj, čelnik, vođa, uzdanica.

A sad listom svi tvrdimo pomno:
On jedini da je bio govno!

Rastko Zakić

YU HAPPYGRAMI

GROB ili ROB...
nama je svejedno
kada već ne mogu
dva dobra zajedno!

*

Veliki i mali Srbi -
to je podela šema,
ali ujedno i dokaz
da normalnih
nema!

*

U jugoslaviji se oduvek
i praznik radno slavi...
Nema dana da ne
radimo
jedni drugima o glavi!

*

Rade Jovanović

Obraz nam je čist.
To kažu svi koji su radili obdukciju.

Slobodan Simić

***Najveći sin naših naroda
od svakog roditelja uzeo je nešto.***

Ilija Marković

RED

Vojnici šljapkaju kašikama po manjerkama s bljutavom vodicom. Presreću zalutale listiće kupusa i trpaju ih u usta. Pogledaš iz daljine - čini ti se ručaju. Priđeš bliže - nema sumnje. Kašika puna tečnosti ulazi u usta, kašika bez tečnosti izlazi iz njih. To je to. A vojnici zadovoljni ne izgledaju.

Probaše oficiri tečnost iz kazana, pa se zabrinuše. Pogledaše pocepane uniforme na vojnicima, zabrinuše se još više. Od silne brige počeše dojke da im rastu, rastu. I porastoše. Kao lubenice.

Izašle starešine ujutro pred postrojene vojnike, a ovi zabezeknuti: oči s njihovih dojki ne skidaju. Zaboraviše neukusnu čorbicu koju jedu svaki dan, zaboraviše iscepane čizme, zaboraviše oca, majku i tako redom. Za oficirima i u vatru ako treba.

Debela kuvarica lenjo se gega preko piste. Kao i juče. Kao i prekjuče. Kao i svaki dan. Levi guz prati levu nogu, desni guz prati desnu nogu. Ona očekuje, s pravom, da petsto pari očiju gleda njenu stražnjicu u pretesnoj suknji metar i po širokoj. Okrenu se, kao i juče, kao i prekjuče, kao i svaki dan, i prvi put ne vide izbuljene oči kako slede talasanje njenog sala. Pocrvene od besa. Od ljutine salo poče da joj se topi i sliva niz noge. Iz brushaltera izvadi kalemarske makaze i oficirima iseče bradavice. Iz dojki poteče mašinsko ulje. Kuvarica vrati makaze i krenu svojim putem.

Vojnici zgađeno pljunuše pa se okrenuše ka uzbibanim guzovima odmičuće kuvarice. U vojsci se red mora znati.

Đorđe Otašević

TRESE SE NJEGOV SANDUK

Prerano je nad njim nikla trava. Nesmiren, žudeo je za povratkom. Makar i na tren. Zbog toga u časovima između meseca i sunca zemlja se nad njim pomerala. Prođeš li grobljem u to doba, videćeš grumenčiće kao poskakuju i odmah ćeš pomisliti - to se trese njegov sanduk. Ako priđeš bliže i sagneš se, jasno ćeš čuti. I tada bićeš siguran - zaista se trese njegov sanduk.

A u jednoj od docnijih noći, čudom li, nekom li silom nadnaravnom, ili možda uz pomoć nečega što našu moć poimanja nadvisuje (ovo će pitanja zanavek ostati bez valjanog odgovora) napustio je sanduk u kojem se njegovo ljudsko telo već odavno raspalo. Lebdeo je poznatim predelima i gledao, gledao. Pre prvih petlova u sanduk se vratio.

Prođeš li grobljem u doba između meseca i sunca, zemlja nad njim biće nepomična. Ako se sagneš i oslušneš, jasno ćeš čuti. I tada u strašno bićeš siguran - zaista leži mirno njegov sanduk.

Đorđe Otašević

**Vaše žrtve nisu uzaludne.
Njima ćemo dokazati kontinuitet
našeg stradanja.**

–

**Bilo je i kod nas ekstremista,
ali su i oni shvatili
da ovo ne možemo rešiti
mirnim putem.**

Dragan Rajičić

***Kome nišan ne titra pred očima,
mušica mu skače na nos.***

Ilija Marković

***Popili su svu pamet sveta.
Nažalost, mozak je odbacio strano telo.***

Ivana Srećković

Iza vođe je ostao krvav trag
da bi ga odani lakše sledili.

Socijalizam je propao
jer je više kapitala bilo u bibliotekama
nego u bankama.

Okrvavljene ruke peru se
ispiranjem mozga.

U dilemi sam da li je onaj ko prodaje
zemlju trgovac nekretninama
ili je izdajnik.

Dragan Mirović

Smeh je najbolji lek,
ali zašto da se smejem
kad još nemam dijagnozu.

Operacija je prekinuta na pola.
Pacijent nije imao više da plati.

Ivana Srećković

Noćna mora je kad đavo sanja
da je pakao ukinut.

Snežana Trajilović

Došao je đavo po svoje.
I razneo nas!

Vesna Denčić

PALI ANĐELI

K'o Božje čudo okolo gledam:
Padaju anđeli jedan po jedan.
Ali vidi se, nije im pravo,
Jer pali anđeo zove se - đavo.
I svaki smerno sad milost ište,
Ne ide mu se na đubrište.
I zaklinje se: postaće svetac,
I biće dobar kao 'lebac!

Rastko Zakić

Ne verujem u Teoriju zavere.
To nam je podmetnuto sa strane.

Kod nas su i dvorske budale kreteni.

"Samo budala ne menja mišljenje".
Tako sam nekada i ja mislio.

Nebojša Novaković

Vođa je sišao među narod...
pravo sa drveta!

Što jače biješ,
glas naroda bolje se čuje!

Povoljno prodajem polovan pancir -
svega četiri rupe!

Prvo život piše romane.
Kasnije najbolji prepisivači dobiju
Nobelovu nagradu za književnost!

Taštu su mi vratili iz pakla,
plašila je stanare!

Zoran Milić

Kurve i gorile su poslovna pratnja.

Dragan Mirović